

Шеремет О.О., д.е.н., доцент,
директор ННІЕіУ
Національний університет
харчових технологій

ФОРМУВАННЯ ГАЛУЗЕВОЇ СТРАТЕГІЇ

***Анотація.** Розглянуто процес формування галузевої стратегії.*

***Ключові слова:** стратегія, розвиток, харчова промисловість, галузь, суб'єкти*

Сучасний розвиток харчової промисловості здійснюється під впливом транснаціональних, геополітичних і внутрішніх викликів, зростання відкритості національного макроекономічного середовища країни спонукає до стратегічних змін у підходах до розвитку сегментних складових галузі з урахуванням системного та комплексного підходу на основі концентрації відповідного ресурсного забезпечення.

Галузеве стратегічне управління передбачає, що її суб'єкти самостійно визначають свої ключові позиції на перспективу залежно від пріоритетності цілей і завдань. Галузеве стратегічне управління – це вид управлінської діяльності, яка полягає в управлінні з боку уповноважених інституцій системою однотипних суб'єктів господарювання, які утворюють галузь у соціально-господарському комплексі національного макроекономічного середовища, враховуючи всі релевантні зовнішні та внутрішні умови їх функціонування. Стратегічне управління передбачає виокремлення ключових позицій на перспективу залежно від пріоритетності цілей та завдань.

Практичний досвід вибору стратегій розвитку суб'єктів харчової промисловості підтверджує, що існують загальні цілеспрямовані підходи до формулювання стратегії та загальні рамки в які вписуються стратегії. Будь-яка стратегія є генеральним напрямком цілеспрямованих дій суб'єктів галузі, проходження яких у довгостроковій перспективі повинно забезпечити вирішення поставлених завдань, які забезпечать досягнення стратегічних

цілей. Таке розуміння стратегії справедливе тільки при розгляді її на верхньому рівні галузевого управління.

Процес вибору галузевої стратегії включає:

- об'єктивне з'ясування поточної стратегії функціонування та розвитку суб'єктів харчової промисловості;
- дослідження галузевого портфелю бізнесу;
- вибір стратегії суб'єктів харчової промисловості та її оцінка.

Основна позиція галузевого стратегічного управління обумовлена переходом суб'єктів харчової промисловості у відкритий глобальний простір, що забезпечує відчуття дисциплінуючого впливу зовнішнього середовища, яке у сучасних міжнародних реаліях формує вирішальний фактор результативності господарювання у галузі. Об'єктивне з'ясування поточної стратегії функціонування та розвитку суб'єктів харчової промисловості спонукає до проведення стратегічного дослідження внутрішнього та зовнішнього середовища, а також обов'язкового врахування фактору ринку при прийнятті обґрунтованих управлінських рішень, які пов'язані з виробництвом та реалізацією харчової продукції. Практика функціонування суб'єктів харчової промисловості, система галузевого управління, яка заснована на досягненні поточних цілей або короткострокових завдань у сучасних умовах господарювання малоефективна та загрожує економічній безпеці, як на мікрорівні так і на макрорівні. Поточна стратегія функціонування та розвитку суб'єктів харчової промисловості повинна стимулювати їх на пошук нових технологій і форм операційної діяльності та відповідати вимогам інноваційно-інвестиційного розвитку національної економіки та її структурних елементів.

У харчовій галузі провідні суб'єкти господарювання повинні прагнути до максимального використання стратегічних можливостей, породжуваних їх лідируючим становищем, і до зміцнення цього положення в умовах посилені міжнародних інтеграційних процесах під впливом факторів глобалізації. Провідні суб'єкти харчової промисловості залежно від соціально-економічного стану галузі вибирають різні стратегічні пріоритети функціонування та розвитку.

Ефективність функціонування харчової галузі – це комплексна параметрична оцінка кінцевих результатів використання необоротних та оборотних ресурсів й людського капіталу у суб'єктів харчової промисловості, за певний період часу, під впливом відповідних факторів внутрішнього та зовнішнього середовища.